

SPOTKANIE
SZKOLENIOWE

DZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU - DZIAŁAJMY RAZEM!

20 lutego 2019 roku odbyło się spotkanie szkoleniowe pod nazwą zgodną z hasłem tegorocznych obchodów Dnia Bezpiecznego Internetu: **Działajmy razem!**

Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu (DBP) po raz piąty uczestniczyła w organizowanych przez Polskie Centrum Programu Safer Internet (PCPSI) działaniach na rzecz budowania świadomości krytycznego odbioru mediów, postawy szacunku i tolerancji, kreatywnego wykorzystania kompetencji medialnych uczniów.

Magdalena Pilińska

Celem DBI jest m.in. inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych oraz promocja pozytywnego wykorzystywania internetu. Ideą natomiast jest podkreślanie siły współdziałania w dbaniu o cyfrowe bezpieczeństwo, zarówno na poziomie międzynarodowym, jak również lokalnym, łącząc zaangażowanie wielu instytucji, ale także rodziny, czyli najbliższego otoczenia dziecka. Cykliczne spotkania we Wrocławiu realizują te cele.

Konferencję rozpoczęła **Magdalena Pilińska**, wicedyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu, która podkreśliła znaczenie promocji profilaktyki bezpieczeństwa w sieci zarówno dzieci, jak i dorosłych i zaznaczyła, że aktywne uczestnictwo w takich działaniach jest obowiązkiem każdego nauczyciela, wychowawcy i rodzica.

Zagadnienia omówione podczas tegorocznej konferencji z okazji DBI organizowanej przez Polskie Centrum Programu Safer Internet przybliżyła **Aleksandra Nalazek** z Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu. Pokrótce omówiła poszczególne tematy:

- *Kampania z mocą zmieniającego świata. Jak internet wpływa na nas, jak my wpływamy na internet?*
- *I ty możesz zwalczać fake newsy!*
- *Nierozłączni? O relacji nastolatków z nowymi technologiami.*

Relacja z konferencji dostępna do obejrzenia pod linkami:

1. Część programu konferencji: <https://bit.ly/2GsZOq5>

2. Część programu konferencji: <https://bit.ly/2TyBLcP>

Na spotkaniu w DBP we Wrocławiu także poruszono zagadnienia związane z informacją w mediach, a przede wszystkim umiejętnego odbioru treści dostępnych w internecie.

Ponadto dyskutowano o ciekawym, mądrym i odpowiedzialnym wykorzystaniu TIK w szkole oraz o uzależnieniu od internetu.

PRAWDA CZY FAŁSZ?

Wykład pt. ***Prawda czy fałsz? Demagog i Akademia Fact-Checkingu czyli jak radzić sobie z nieprawdziwymi informacjami*** wygłosił **Paweł Terpiłowski**, redaktor naczelny portalu demagog.org.pl i doświadczony fact-checker. Tematem przewodnim były: kompetencje krytycznego odbioru treści internetowych, umiejętności oceny informacji, sprawdzanie źródeł i porównywanie treści, a także sposoby weryfikowania informacji.

Prelegent odwołał się do definicji pojęcia "fake news": według Cambridge Dictionary są to "fałszywe informacje, które wydają się być doniesieniami o najnowszych wydarzeniach. Są rozpowszechniane w Internecie lub za pośrednictwem innych mediów. Zwykle tworzy się je do szerzenia poglądów politycznych lub jako żart. Jednak pojęcie to wciąż nie poddaje się definicyjnemu rygorowi". Dodał także, że w opinii części badaczy i dziennikarzy termin ten jest niewystarczający do opisu złożonego zjawiska dezinformacji, gdyż mieści w sobie wiele różnych metod i środków wprowadzania odbiorców w błąd. Wyjaśnił także, że fake news może być tekstem (zmanipulowanym artykułem prasowym), zdjęciem (fotomontaż) lub filmem (zniekształcona wypowiedź osoby publicznej tzw. deepfake).

Paweł Terpiłowski przedstawił trzy rodzaje treści w celu precyzyjniejszego opisu zjawiska fałszu oraz intencji wyrządzenia krzywdy:

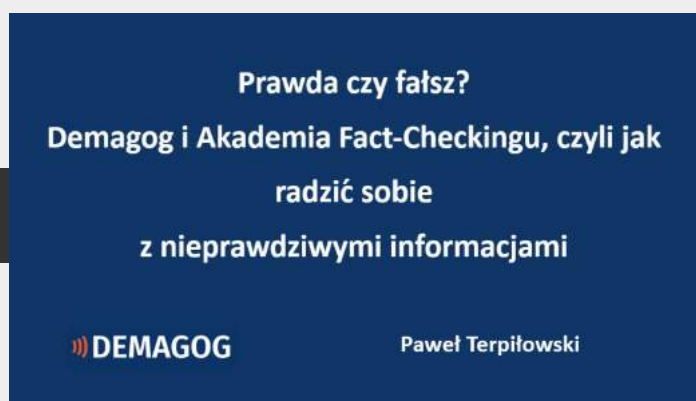
- **mylne informacje** – informacje fałszywe, udostępniane bez intencji wyrządzenia krzywdy, np. błędne powiązanie dwóch wydarzeń;
- **dezinformacja** – informacje fałszywe, udostępniane z intencją wyrządzenia krzywdy, np. treści sfabrykowane lub zmanipulowane;
- **niegodziwe użycie informacji** – informacje prawdziwe, udostępniane z intencją wyrządzenia krzywdy, np. upublicznienie informacji ze sfery prywatnej lub mowa nienawiści.

Paweł Terpiłowski

W swoim wykładzie Paweł Terpiłowski zaprezentował także działania **Stowarzyszenia Demagog**, czyli pierwszej w Polsce organizacji fact-checkingowej, której głównym celem jest poprawa jakości debaty publicznej poprzez dostarczanie obywatelom bezstronnej i wiarygodnej informacji. Zaprosił także uczestników spotkania do współpracy w ramach projektu **Akademia fact-checkingu**, w którym przekazywana jest młodym ludziom wiedza o fake newsach oraz innych rodzajach manipulacji w Internecie.

Prezentacja z wykładu

 DEMAGOG

Krytyczny umysł to kluczowe narzędzie w każdych czasach, jednak szczególnie ważne w okresie masowej dezinformacji.

JAK ROZPOZNAĆ FAKE NEWSY?

Kolejne wystąpienie było kontynuacją tematu związanego z krytycznym odbiorem informacji i właściwą reakcją na fake newsy. **Alina Dyrek** z Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu przedstawiła wykład **Jak rozpoznać fake newsy?** Pokazała przykłady fake newsów wpływających na politykę i nastroje społeczne, wskazała mechanizmy odsiewania fake newsów, które stosują portale społecznościowe i wyszukiwarki, a także sposoby jak sprawdzić czy dana wiadomość jest fake newsem czy nie.

Prelegentka przedstawiła zagrożenia płynące z celowego publikowania przez portale czy blogi fake newsów po to, aby zarobić: "tworzą wiadomości z „klikbajtowym” tytułem, czyli zwracającym silnie uwagę czytelnika, dzięki czemu strona jest częściej wyświetlana i pozwala zarobić poprzez umieszczane tam reklamy.

Szczególnie niebezpieczne staje się to w wypadku wiadomości z zakresu medycyny i diety, kiedy pojawia się kolejny "cudowny" suplement diety, drenujący kieszenie naiwnych konsumentów". Wskazała zagrożenia wynikające z publikowania **fake newsów jako narzędzi manipulacji i walki politycznej**. Przykładem mogą być:

- Kampanie amerykańskich polityków Donalda Trumpa i Teda Cruza z 2015 i 2016 roku
- Głosowanie Brexit, rok 2016
- Meksykańskie wybory powszechne, 2018, dla Institutional Revolutionary Party

W drugiej części wystąpienia Alina Dyrek odpowiedziała na pytanie jak rozpoznać czy wiadomość jest fake newsem. Przedstawiła sposoby odsiewania fałszywych informacji. Należy:

- przyglądać się tytułom i nagłówkom artykułów: jeśli coś wygląda niewiarygodnie, najprawdopodobniej takie jest,
- przyjrzeć się adresowi url,
- nie ufać temu, co widzisz na zdjęciu,
- przeczytać o źródle,
- sprawdzić cytowanie i dobór cytatów,
- sprawdzić informacje podane na stronie o autorze,
- zwrócić uwagę na użyte słownictwo - argumenty merytoryczne czy emocjonalne,
- sprawdzić komentarze i inne źródła,
- uważać na swoją stronniczość.

Alina Dyrek

Prezentacja z wykładu

JAK ROZPOZNAĆ?

DUŻE I MAŁE TIKI

Po krótkiej przerwie na kawę **Monika Kapuśniak**, nauczycielka języka angielskiego w SP 118, metodyk, trener nauczycieli, przedstawicielka grupy Superbelfrzy zaprezentowała ***Duże i małe TIKi w klasie pani Moniki – jak mądrze, efektywnie i kreatywnie wykorzystać nowoczesne technologie w klasie.***

Pierwsza propozycja - **Baamboozle** – aplikacja do tworzenia gier. Zalety: darmowa, łatwa w przygotowaniu, różnorodne pomysły, nie trzeba się logować, wystarczy jedno urządzenie, skuteczne narzędzie do nauczania - uczniowie muszą dać odpowiedzi, a nie tylko je rozpoznać (nauka odbywa się w kontekście, w wysoce angażującym i konkurencyjnym środowisku), możliwość samooceny lub oceny zespołu uczniów.

Monika Kapuśniak

Następna propozycja to aplikacja **Wordwall** - wyjątkowa aplikacja do tworzenia przeróżnych zadań interaktywnych (5 bezpłatnych). Można stworzyć atrakcyjne zajęcia w krótszym czasie – po wprowadzeniu materiału do programu wygenerowany jest indywidualny zestaw ćwiczeń interaktywnych i do wydruku. Praca w programie to trzy kroki: wybrać szablon, dodać elementy oraz wydrukować materiały lub zagrać na ekranie.

Aplikacja zawiera szeroki wachlarz gotowych ćwiczeń oraz szablonów do wykorzystania:

Połącz w pary

Przeciągnij i upuść każde słowo kluczowe obok jego opisu.

Ruletka

Zakręć kołem i zobacz, co wypadnie.

Test

Seria pytań wielokrotnego wyboru. Wybierz poprawną odpowiedź, aby kontynuować.

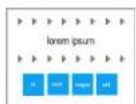
Otwórz pudełko

Klikaj kolejno wszystkie pudełka, aby je otworzyć i wyświetlić ich zawartość.

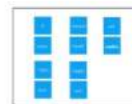
Teleturniej

Test wielokrotnego wyboru z ograniczeniem czasowym, dodatkowymi życzeniami i rundą dodatkową.

Znajdź parę

Wybierz pasującą odpowiedź, aby ją wyeliminować. Powtarzaj, aż znikną wszystkie odpowiedzi.

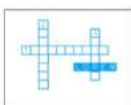
Rozmieszczenie uczniów

Przeciągnij, aby rozmieścić miejsca, losowo wybierz ucznia lub wymieszaj miejsca.

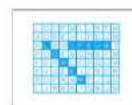
O rety! Krety!

Krety pojawiają się pojedynczo. Aby wygrać, klikaj tylko odpowiednie z nich.

Krzyżówka

Wykorzystaj podpowiedzi, aby rozwiązać krzyżówkę. Wybierz słowo i wpisz odpowiedź.

Znajdź słowo

Słowa są ukryte w siatce liter. Znajdź je tak szybko, jak tylko potrafisz.

Anagram

Przeciągnij litery w odpowiednie miejsce, aby odzyskać słowo.

Labirynt

Dotrzyj do strefy poprawnej odpowiedzi, unikając pułapek.

Samolot

Używając dotyku lub klawiatury, udaj się na poprawną odpowiedź!

Monika Kapuśniak przedstawiła jeszcze jedną aplikację - wirtualną tablicę interaktywną, na której można pracować w każdej klasie. Pokazała jak działa **ClassroomScreen**. Łatwe projektowanie zajęć - wystarczy wybrać swoje ulubione widżety, pokazać instrukcje i... pozwolić uczniom pracować.

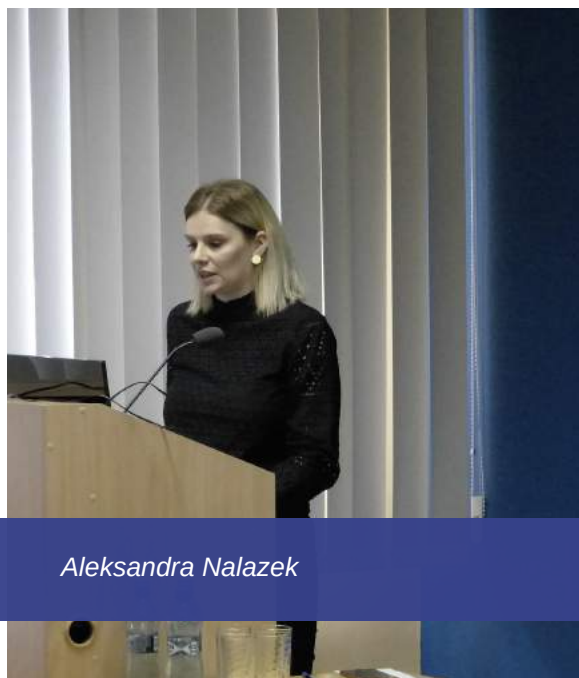
Można pisać :)

roomScreen.com

język tło łoszczenie tła poziom głośności kod qr rysowanie rysowanie pisanie symbole pracy symbolizacja światła odlicznik zegar

A na zakończenie przedstawiła - tym razem na urządzenia mobilne - **MSQRD** - ciekawą aplikację do tworzenia zdjęć i filmów selfie. Aplikacja rozpoznaje twarz użytkownika i dopasowuje wygląd nakładanego filtra, by pasował kształtem, miał w odpowiednim miejscu oczy, usta i tym podobne. Na liście masek znalazły się twarze znanych osób, pyski zwierząt, różne akcesoria i tym podobne. Co ciekawe, przy nagrywaniu filmów maski są animowane i dopasowują się do ruchów twarzy.

(NIE)BEZPIECZNY INTERNET

Aleksandra Nalazek

Kolejny edukacyjny przykład wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej zaprezentowała **Aleksandra Nalazek** z DBP we Wrocławiu. Zaprezentowała adresowany do nauczycieli i rodziców samokształceniowy kurs e-learningowy pt. ***(Nie)bezpieczny Internet - jak działać w sieci?***

Przedstawiony kurs ma na celu przybliżenie zagrożeń z jakimi mogą spotkać się dzieci i młodzież podczas korzystania z sieci i jak im przeciwdziałać. Prelegentka omówiła treści kursu pozwalające na usystematyzowanie wiedzy i umiejętności w takich obszarach jak:

- młodzi ludzie w sieci (najczęściej podejmowane aktywności);
- cyberprzemoc;
- seksting;
- szkodliwe treści.

Podkreśliła, jak ważnym zadaniem jest przygotowanie dzieci i młodzieży do świadomego, krytycznego i odpowiedzialnego korzystania z mediów. I właśnie proponowany kurs pokazuje jak to zrobić. W module "Strony i inicjatywy, które warto znać" znajdują się wskazówki oraz przykłady dobrych praktyk, które wzbogacają przygotowane i udostępnione materiały.

W SIECI

Ostatnie wystąpienie spotkania szkoleniowego poruszyło tematykę uzależnienia od telefonu i komputera. Wykład konwersatoryjny pt. **W sieci** wygłosił **Przemysław Szot**, terapeuta uzależnień z Zespołu Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym.

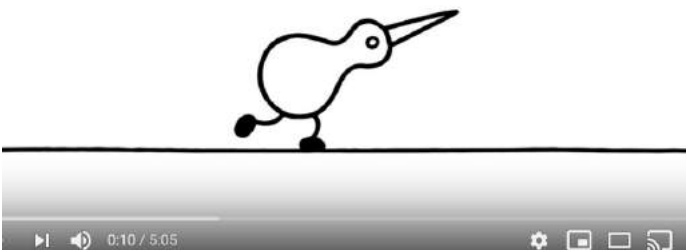
Prelegent rozpoczął od zadania pytania: jak pomóc komuś, kto dzięki uzależnieniom jest szczęśliwy?

Prelegent podkreślił, jak ważne jest obserwowanie zachowania dziecka i zauważenie jego uzależnienia. Najważniejsze symptomy:

- obsesja na tle gier komputerowych,
- objawy odstawienne,
- zwiększenie tolerancji (organizm potrzebuje coraz więcej tego, co go uzależnia),
- nieudane próby powstrzymywania się,
- odejście od innych aktywności,
- granie mimo szkód,
- kłamanie na temat, że tego nie robię,
- używanie gier w formie ucieczki (nie tylko przed życiem, lecz także przed samym sobą).

Przemysław Szot podkreślił jak ważna jest profilaktyka i przedstawił sposoby na oderwanie dziecka od uzależnienia takie jak: zabierz co uzależnia, ale daj coś innego; pozwól przeżyć sukces; twórz czynniki chroniące.

Prelekcję zakończył wymownym filmikiem: Nuggets:

Przemysław Szot

Uczestnicy konferencji

